

**Kocaeli Valisi Sayın İlhami Aktaş,
Değerli Meclis Üyeleri ve Meslek Komitesi Başkanları,
Saygıdeğer Basın Mensupları ve Katılımcılar,**

Ağustos ayı Meclis Toplantımıza hoş geldiniz diyor, KSO Yönetim Kurulu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli Üyeler, bildiğiniz gibi 17 Ağustos 1999 depreminin üzerinden 25 yıl geçti. Gölcük ve geçtiğimiz yıl 11 ili etkileyen büyük depremde hayatlarını kaybedenleri rahmetle anıyoruz. Umarız bir daha böyle acılar yaşamayız.

Konuşmama her ay olduğu gibi, ekonomik verileri kısaca değerlendirerek başlamak istiyorum.

Temmuz ayında;

İhracat → 22 milyar 512 milyon dolar (% + 13,8) (en yüksek temmuz)

1 milyar doların üzerinde ihracat yaptığımız ölkeler;

*Almanya → 1 milyar 752 milyon dolar (% 4,8)

*İngiltere → 1 milyar 547 milyon dolar (% 61,1)

*ABD → 1 milyar 440 milyon dolar (% 32,5)

*İrak → 1 milyar 60 milyon dolar (% 8,6)

*İtalya → 1 milyar 34 milyon dolar (% 2,9)

*BAE → 1 milyar 23 milyon dolar (%53,5)

İthalat → 29 milyar 747 milyon dolar (% - 7,9)

*Yatırım (Sermaye) malları → 4,8 milyar dolar (% - 7,4)

*Hammadde (Ara mallar) → 20,4 milyar dolar (% - 9,2)

*Tüketim malları → 4,6 milyar dolar (% - 3,1)

En fazla ithalat yaptığımız ölkeler;

*Çin → 4 milyar 157 milyon dolar (% - 9,7)

*Rusya → 3 milyar 753 milyon dolar (% + 2,8)

*Almanya → 2 milyar 537 milyon dolar (% - 10,7)

*İtalya → 1 milyar 408 milyon dolar (% - 0,3)

*ABD → 1 milyar 399 milyon dolar (% - 12,7)

Dış ticaret açığı → 7 milyar 235 milyon dolar (% - 42,3)

Kocaeli Gümrüklerinden aldığımız verilere göre temmuz ayında Kocaeli'den gerçekleşen;

*İhracat → 3 milyar 684 milyon dolar (% + 9,5)

*İthalat → 6 milyar 789 milyon dolar (% - 12,2)

İlk yedi aylık döneme baktığımızda;

*İhracat → 23 milyar 343 milyon dolar (% + 6,0)

*İthalat → 45 milyar 435 milyon dolar (% - 3,8)

Ticaret Bakanlığı'nın, firmaların üretim yerleri esas alınarak hesaplanan ihracat istatistiklerinin temmuz verilerine baktığımızda;

İstanbul → 6 milyar 568 milyon dolar (% + 53,8)

Kocaeli → 2 milyar 296 milyon dolar (% - 2,55)

İzmir → 1 milyar 807 milyon dolar (% + 1,05)

Bursa → 1 milyar 277 milyon dolar (% + 1,34)

Tekirdağ → 1 milyar 135 milyon dolar (% + 20,13)

Enflasyon verilerine baktığımızda temmuz ayında;

TÜFE → % 61,78 (aylık → % 3,23)

ÜFE → % 41,37 (aylık → % 1,94)

İTO'nun açıkladığı enflasyon;

TÜFE → % 72,8 (aylık → % 4,21)

Beklentilere paralel, baz etkisiyle düşüşün devam ettiğini görüyoruz.

Ağustos'ta yine baz etkisiyle düşüş eğiliminin devam edeceğini söyleyebiliriz.

ÜFE bazlı reel efektif döviz kuru (temmuz) → 94,69

Endeksin 100 olması durumunda dolar temmuz ayında → 38,8828 TL

1 Ağustos dolar → 33,1378 TL

Dolar bugün → 33,89 TL

Diğer taraftan; ülkemize carry trade girişini aylık bazda ortalama 25 milyar dolar alırsak %3,5 faiz oranı ile aylık 700-800 milyon dolardan fazla faiz ödüyoruz.

Sanayi Üretimi (haziran-yıllık) → % - 4,7

Aylık → % - 2,1

Sektörler;

	Yıllık Artış (%)	Aylık Artış (%)
Toplam Sanayi	- 4,7	- 2,1
Madencilik ve Taşocakçılığı	8,6	1,8
İmalat Sanayi	-6,9	-3,1
Elektrik, Gaz Buhar	15,2	7,8
Ara Malı	-6,1	-3,3
Enerji	13,8	7,2
Sermaye Malı	-5,6	-1,7
Orta-Yüksek teknoloji	-0,8	-3,8
Yüksek teknoloji	-24,8	2,7

Alınan tedbirlerin etkisiyle üretimde daralmaların görülebileceğini tahmin ediyorduk.

Madencilik ve taş ocakçılığı, elektrik, gaz, buhar ve enerji sektörü dışındaki sektörlerde gerilemeler olduğunu görüyoruz.

Temmuz ayı kapasite kullanım oranı;

*Türkiye → yüzde 75,9

(Geçen yıla göre 1,2 puan / Haziran ayına göre 0,4 puan azaldı.)

*Kocaeli → yüzde 71,6

(Geçen yıla göre 0,1 puan arttı. / Haziran ayına göre 0,2 puan geriledi.)

İşsizlik oranı (haziran) → yüzde 9,2

(Geçen yılın aynı ayına göre 0,2 puan geriledi/ Bir önceki aya göre 0,7 puan arttı.)

Mayıs'tan Haziran'a;

Çalışabilir Nüfus → 36 bin kişi arttı.

İşgücüne katılanlar → 107 bin kişi azaldı.

İstihdam edilenler → 341 bin kişi azaldı.

Haziran itibariyle toplam istihdam sayısı → **32 milyon 522 bin kişi**.

(Mayıs 2024 → 32 milyon 863 bin kişi. Revize öncesi → 32 milyon 920 bin kişi idi.)

Mevsimsel olarak, tarım ve hizmetler sektörlerinde istihdam artışları bekleyeceğimiz dönemde aylık bazda 341 bin kişilik gerileme dikkat çekici.

Bu arada geçen haftalarda Ticaret Bakanımız Sayın Ömer Bolat; tarımdaki işçi sıkıntısının yabancı çalışanlar (Afgan çobanlar) sayesinde giderildiği konusundaki düşüncesini paylaştı. Sayın Bakanımıza buradan destek vermek istiyorum.

Bazı sektörlerde misafir işçilerimiz olmasa o işleri yapamayacak duruma geleceğimiz gerçeğini de hatırlatmak isterim.

Haziran ayında yıllık Cari Açık → 24 milyar 833 milyon dolar.

Aylık → 407 milyon dolar fazla

Dış ticaret açığı (MB tarafından açıklanan) → 4,1 milyar dolar (2023 → 3,8 milyar dolar idi)

Hizmetler dengesi → 5,6 milyar dolar (2023 → 5,1 milyar dolar idi)

Temmuz'da dış ticaret açığındaki gerilemenin cari açığa yansıtılacağını, turizm gelirlerinin de katkısıyla yıllık açığın 20 milyar dolar seviyelerine gerileyebileceğini söyleyebiliriz.

Bütçe (Temmuz) → 96 milyar 776 milyon TL açık verdi.

*Gelirler → 730,93 milyar TL (+ %44,9)

*Giderler → 827,70 milyar TL (+ %81,6)

*Ocak-Temmuz bütçe açığı → 843,96 milyar TL

Gelirler alt kalemleri;

Vergi gelirleri → 611,74 milyar TL (+ %35,8)

Vergi gelirlerinin alt kalemleri;

-Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler → 166,56 milyar TL (+ % 80,3)

-Dahilde alınan Mal ve Hizmet Vergileri → 253,79 milyar TL (+ % 19,6)

-İthalden alınan KDV → 119,73 milyar TL (+ % 26,1)

Giderler alt kalemleri;

- Cari Transferler → 276,83 milyar TL (+ %54,9)
- Personel Giderleri → 246,38 milyar TL (+ %76,2)
- Sermaye Giderleri → 85,16 milyar TL (+ %195,6)
- Faiz Giderleri → 92,53 milyar TL (+%145,4)
- Borç Verme → 36,11 milyar TL (+ %173,8)

Değerli Üyeler,

İstanbul Sanayi Odası tarafından her yıl yapılan “**Türkiye’nin ikinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu**” anketinde 2023 yılında 57 firmamız yer aldı.

(2022 → 60 firma idi.)

İSO’nun açıkladığı listede → Kocaelili firma sayısı 35 (firma merkezleri farklı illerde)

Merkezleri başka illerde olup, üretimleri ilimizde olan firmaları dikkate aldığımızda sayı 57 oluyor.

Türkiye’deki 1000 büyük işletmeye baktığımızda, 137 tanesinin ilimizde üretimlerini sürdürdüğünü görüyoruz. (80 + 57)

İkinci 500’e girmeyi başaran firmalarımızı tebrik ediyoruz.

Değerli Üyeler,

Bildiğiniz üzere, 26 Temmuz tarihinde Cumhurbaşkanımız tarafından “**HIT-30 Yüksek Teknoloji Yatırım Programı**” açıklandı.

Amaç → Türkiye’yi yüksek teknoloji yatırımlarının odağı haline getirmek

Bütçe → 30 milyar dolarlık hibe ve kredi

HIT-30 yatırım programı kapsamında altı alanda yatırım çağrısı yapıldı.

1. Elektrikli Araç Çağrısı

Toplam bütçe: 5 milyar dolar

Elektrikli araç teknolojileri alanındaki yıllık üretim kapasitesinin 1 milyon adede çıkarılması hedefleniyor.

2. Batarya Çağrısı

Toplam bütçe: 4,5 milyar dolar

2030 yılına kadar 80 gigavatsaatlik bir kapasite inşa ederek Türkiye'nin bölgesel üretimin üssü olması planlanıyor.

3. Çip Çağrısı

Toplam bütçe: 5 milyar dolar

65 nanometre veya daha ileri teknolojiye yıllık en az 1 milyon pul üretimi kapasitesinin oluşturulması hedefleniyor.

4. Güneş Çağrısı

Toplam bütçe: 2,5 milyar dolar

Yıllık toplam 15 gigavat'lık hücre üretim kapasitesi oluşturulması hedefleniyor.

5. Rüzgar Çağrısı

Toplam bütçe: 1,7 milyar dolar

Yeni teknolojiler, offshore türbinler gibi büyüyen alanlar ile türbinin kritik bileşenlerinin üretimine yönelik projeler desteklenecek.

6. Ar-Ge Çağrısı

Toplam bütçe: 1 milyar dolar

Dünyanın en büyük ilk bin teknoloji firmasının Türkiye'de kuracakları "Ar-Ge Merkezi personel giderlerinin yarısını" 5 yıl süreyle devlet ödeyecek.

Öncelikli teknoloji alanlarına odaklanan 10 küresel ölçekli Ar-Ge merkezinin ülkemizde kurulması hedefleniyor.

Bu arada; AB Yapay Zeka düzenlemesi 1 Ağustos 2024 tarihi itibarıyla yürürlüğe girdi.

Bunun en önemli yanı, AB'nin dünyada ilk kez yapay zeka ile ilgili bağlayıcı kurallar koyan aktör olmasında yatıyor.

Biz de ülke olarak hazırlık safhasında AB ile eş zamanlı hareket edelim ve uygulamaya da birlikte geçelim.

Sayın Valim,

Odamız ve ilimiz güncel verilerini kısaca sizlerle paylaşmak istiyorum.

Kocaeli yüzölçümü bakımından küçük, ancak katma değeri bakımından önemli bir il. (en küçük 7. il)

Kocaeli'nin Türkiye imalat sanayine sağladığı katkı → yüzde 13

Odamıza kayıtlı → 3.768 adet firma

*334'ü yabancı sermayeli (% 10 civarında)

*200 firma AB menşeli

*Otomotiv (% 41,1), kimya (% 27), metal (% 19)

İlk 500'de → 80 işletme

13 tanesi Meclis Üyesi (ilk 500'de en fazla meclis üyesi bulunan odayız.)

İSO'nun açıkladığı listede Kocaelili firma sayısı → 38

İlk 1000'de → 137 işletme

Türkiye dış ticaretinin yüzde 19,2'si Kocaeli'nden gerçekleşiyor. (118,7 milyar dolarlık dış ticaret)

*Kocaeli'yi bir ülke olarak düşünürsek, OECD verilerine göre dış ticarete 40. sıradayız.

(Litvanya, Lüksemburg, Letonya gibi AB üyelerinden fazla)

Ticaret Bakanlığı tarafından firmaların merkezlerinin bulunduğu iller baz alınarak açıklanan verilere göre ise; 2023 yılında ilimiz İstanbul'un ardından ikinci sırada yer alıyor.

Kocaeli → 30 milyar 717 milyon dolar (% + 0,3) (İstanbul → 59 milyar 381 milyon dolar)

37 liman - iskele (elleçlenen yük miktarı – 81,3 milyon ton – Türkiye'nin yüzde 15,6'sı)

*Sanayi ve liman kenti

*Avrupa'nın 7'inci limanı

*Konum olarak çok şanslı bir il

Ayrıca;

*İlde 14 adet organize sanayi bölgesi,

*5 adet teknopark (KOÜ, GTÜ, GOSB ve TÜBİTAK Martek, Bilişim Vadisi)

*2 adet serbest bölge (KOSBAŞ, TÜBİTAK MAM Teknoloji Serbest Bölge)

*2 Teknoloji Transfer Ofisi ve 3 üniversite

Kocaeli; İstanbul'dan sonra toplanan vergilerin %10,78'ini karşılayan ikinci il. (2023 yılı)

*İlimizin 2023 yılında ödediği vergi → 485 milyar 300 milyon TL

*Bu rakam, Türkiye'nin genelinde 69 ilin vergi gelirlerinin toplamından fazla. (459,027 milyar TL)

*Kocaeli'nin 2023 yılında kişi başına ödediği vergi geliri → 230 bin 776 TL

*Türkiye ortalaması → 52 bin 720 TL (Devlete en fazla kazanç sağlayan il)

*Kocaeli'ne kişi başına yapılan harcama → 22 bin 865 TL (TR ortalaması 77 bin 138 TL)

Ülkemiz genelinde kişi başına devletin harcadığı miktar kadar ilimizde de harcama yapılması durumunda, ilimizin birçok altyapı eksikliklerinin giderilme imkanı bulunacağını düşünüyoruz.

Diğer taraftan; ilimizde üretim yapıp da vergilerini İstanbul'da veren 795 firmamız bulunduğunu tespit ettik. Ayrıca 130 firmamızın merkezleri de farklı illerde bulunuyor.

(Kocaeli → 2.848, İstanbul → 795, diğer iller → 130)

Odamız üyesi ve merkezinin çoğunluğu İstanbul'da olan 925 firmamızın karı, ilimiz merkezli 2.848 firmanın karının iki katıdır.

Örnek vermek gerekirse; üretimleri ilimizde olan Ford Otomotiv, Diler Demir Çelik, Hyundai Assan, Anadolu Isuzu ve Prometeon gibi büyük ölçekli firmalar vergilerini diğer illerde yatırıyor.

Bildiğiniz üzere, Büyükşehir Belediyeleri genel bütçe gelirlerinden pay alıyor. Dolayısıyla Büyükşehir Belediyemizin burada ciddi kaybı oluşuyor.

Birçok büyük kavşak, yol yatırımının en az yüzde 50'si, vergi veren sanayicilerimizden finansman aktarılarak ve kalanı da Belediyemiz tarafından karşılanıyor.

Kocaeli Büyükşehir Belediyemiz, Ulaştırma Bakanlığı'nın bir uzantısı gibi çalışıyor.

Aslında; firmaların Kurumlar Vergilerini buldukları ilde ödemeleri konusunda kanuni altyapı mevcut.

Bu sebeple vergilerin üretim yapılan ilde ödenmesinin çok değerli olduğunu düşünüyoruz. (ya da başka ilde ödense bile üretim yapılan il pay alabilir.)

Bu konuyu Odamızı ziyaret eden başta Bakanlarımız olmak üzere tüm politikacılarımıza ve bürokratlarımıza da aktarıyoruz.

Sayın Valim,

Diğer bir konu "ilimizdeki sanayi alanları".

Sanayi Bakanlığımızdan aldığımız verilere göre; ülkemizdeki sanayi alan oranını gelişmiş ülkeler ile kıyasladığımızda;

Almanya → % 4,4

İtalya → % 2,15

Fransa → % 1,44

Türkiye → % 0,36 (Binde 3,6)

Bir üretim üssü olan ilimizde de dar bir alanda üretim faaliyetinde bulunuyoruz.

İlimiz yüzölçümünün → sadece %1,9'luk kısmı sanayi alanı

Sanayi alanının büyüklüğü açısından ilk 15 il arasında 13. sıradayız.

Sanayi alan oranı açısından ilk 15 il arasında ise Düzce'den sonra 2. sırada yer alıyoruz.

Organize Sanayi Bölgesi alanlarının toplamı bakımından ise Ankara, Tekirdağ, Bursa, Konya, Gaziantep ve İzmir'den sonra 7. sıradayız.

Konumunun ve ilimizde bulunan 37 liman ve iskelenin ilimizi rekabetçi kıldığını biliyoruz.

2023 yılında limanların ilimiz gelirlerindeki payı %67,37 civarındadır.

(Kocaeli vergi gelirlerinde içinde ithalde alınan KDV vergisinin payı → %61,5)

2023 yılı Vergi Gelirleri → 491.971.953, İthalde Alınan KDV → 298.693.151)

(2022 → %67, 2021 → %65, 2020 → %46, 2019 → %44, 2018 → %43)

Bu avantajlar nedeni ile arazi bedelleri yüksek olmasına rağmen yabancı sermayeli firmalar yatırım yapmak için ilimizi tercih ediyor.

Sonuç olarak; Türkiye imalat sanayine yüzde 13 katkı sağlayan ilimiz diğer illere göre çok daha ufak bir alanda üretim yapmaya çalışıyor.

Bu sebeple ilimizde yeni sanayi parsellerine ihtiyaç olduğunu ve bazı sanayi alanlarımızın ıslah OSB'ye dönüştürülebileceğini düşünüyoruz.

Yeni sanayi alanlarının oluşturulması ve ıslah OSB'lerin kurulması konusunda birlikte çalışmaya da hazırız.

Diğer taraftan ülkemizin sanayileşmesi için yeni karayolu arterlerine de ihtiyaç olduğunu düşünüyoruz.

Özellikle yük taşımacılığı için demiryolu hatlarının artırılması, demiryollarının limanlar ve OSB'lerle bağlantılarının gerçekleştirilmesi ve lojistik köylerin kurulması ile ilgili görüşlerimizi her mecrada dile getiriyoruz.

Sayın Valim,

Son olarak bir konuya daha değinmek istiyorum.

İlimizde meydana gelecek kazalar ile yangın, güvenlik gibi hususlarda **ilk müdahale haberleşme ağı-APELL** projesini Valiliğimiz işbirliği ile 1989 yılında başlattık.

UNEP (Birleşmiş Milletler Çevre Programı) kapsamında Türkiye'de ilk ve tek olan bu projemiz halen devam ediyor.

Sistemi AFAD İl Müdürlüğümüz yürütüyor. (Her Perşembe sistemdeki firmalara çağrıya çıkıyor.)

Ağda bulunan ilgili kurumlar ve firmalarımız herhangi bir endüstriyel kaza veya afet anında birbirleriyle kesintisiz haberleşebiliyor.

Sistem 99 depreminde de aktif bir şekilde kullanıldı.

Fakat projenin artık günümüz koşullarına uygun olarak revize edilmesi ve yaygınlaştırılması gerekiyordu.

Valiliğiniz tarafından hazırlanan İl Risk Azaltma Planı'nda da (İRAP) bu sorumluluk Odamıza verildi.

Revizyon çalışmalarına AFAD İl Müdürlüğü, KBB İtfaiye Müdürlüğü ve ASELSAN'ın ilimizdeki bayisi ile başladık.

Şu ana kadar sisteme dahil olmak isteyen yeni firma taleplerini topladık. (87 adet firma + OSB)

Bundan sonraki süreçte telsiz ağı altyapısını tamamlamayı ve sistemi devreye almayı planlıyoruz.

Bugün de protokolünü imzaladık.

Fakat söz konusu sürecin başlatılabilmesi için sizlerin de desteklerine ihtiyacımız var.

*Telsiz sistemine giriş için bir zorunluluk olmadığından firma başvuruları çekimser olarak ilerliyor. Firma sayısının artması için Valiliğimiz tarafından firmalarımıza teşvik edici resmi yazıların gönderilmesini veya geçmişte olduğu gibi bir genelgenin yayınlanmasını talep ediyoruz.

*Sistem işler hale geldiğinde ise, sistemin eskiden olduğu gibi AFAD İl Müdürlüğü'nün yürütücülüğünde devreye alınması ve periyodik çağrılarının AFAD İl Müdürlüğü tarafından yapılmasını talep ediyoruz.

Sözlerime son verirken, Sayın Valim katılımınız için tekrar teşekkür ediyor, şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.